

Шолойко А. С.

к.е.н., с.н.с., асистент кафедри страхування та ризик-менеджменту КНУ імені Тараса Шевченка.

Sholoyko A.S.

Ph.D., Senior Scientist, Department of Insurance and Risk Management KNU Taras Shevchenko.

Шолойко А. С.

к.э.н., с.н.с., ассистент кафедры страхования и риск-менеджмента КНУ имени Тараса Шевченко.

УДК 346.6
UDK 346.6

**ФІНАНСОВЕ ПЕРЕСТРАХУВАННЯ:
ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ І ВІДМІННІ ОСОБЛИВОСТІ**
**FINANCIAL REINSURANCE: ECONOMIC NATURE AND
DISTINCTIVE FEATURES**

**ФИНАНСОВОЕ ПЕРЕСТРАХОВАНИЕ: ЭКОНОМИЧЕСКАЯ
СУЩНОСТЬ И ОТЛИЧИТЕЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ**

Ключові слова: фінансове перестрахування, класичне перестрахування, договір фінансового перестрахування.

Keywords: financial reinsurance, classical reinsurance, financial reinsurance contract.

Ключевые слова: финансовое перестрахование, классическое перестрахование, договор финансового перестрахования.

У світі поряд із традиційним перестрахуванням вже давно розвивається альтернативне, тобто фінансове перестрахування. Об'єктивність його появи пояснюється необхідністю постійної підтримки та посиленням фінансової стійкості страховика в умовах економічної нестабільності.

Серед основних праць, в яких висвітлено особливості фінансового перестрахування, можна виділити дослідження таких вчених, як: Дедиков С.В. [1], Левченков І.Ю. [2], Турбіна К.Є. [3], Черехович С.С. [4] та інші.

Разом з тим, доцільним є узагальнення підходів до розуміння фінансового перестрахування та здійснення комплексної порівняльної його характеристики з класичним перестрахуванням, що і визначало мету та завдання даної статті.

Так, основні підходи до розуміння фінансового перестрахування узагальнено в табл. 1.

За даними табл. 1 можна зробити висновок про неоднозначне трак-

Таблиця 1. Підходи до визначення фінансового перестрахування

Автор, джерело	Визначення
Дедиков С.В. [1]	Фінансування страховика на платній і поворотній основі, тобто будь-яка угода фінансового перестрахування представляє собою складний договір, в якому де-факто об'єднані два договори – перестрахування як таке й інші щодо фінансових послуг в сфері страхування
Левченков І.Ю. [2, с. 190]	Прийнято розуміти систему економічних відносин між двома чи декількома страховими організаціями в межах договорів перестрахування, в яких поєднуються елементи реального перестрахування, кредитування та управління активами
Турбіна К.Є. [3, с. 35]	Відносини між страховиком і перестраховиком, пов'язані з перерозподілом як страхового, так і фінансового ризиків, при-таманних страховій діяльності, на довгостроковій основі (більше одного року)
Черехович С.С. [4]	Представляє собою механізм вирівнювання фінансових результатів при обмеженій передачі страхового технічного ризику. В центрі уваги знаходиться не передача ризику від цедента до цесіонарія та придбання надійного перестраховального захисту, а фінансово-економічні мотиви. А саме, дисконтування резервів збитків, попереднє фінансування майбутніх виплат страховика за рахунок накопичення фінансових коштів, а також вирівнювання річних фінансових результатів і, як наслідок, поліпшення показників платоспроможності страхової компанії
Англо-російський економічний словник [5]	Форма перестрахування, що поєднує в собі елементи передачі ризику, стратегічного фінансового управління та кредитування. Основними відмінними рисами цього виду перестрахування є: - обмеження розміру відповідальності перестраховика; - облік вартості грошей: при визначенні величини перестраховальної премії враховується величина доходу, який може бути отриманий перестраховальником від інвестування перестраховальних премій за час терміну дії договору перестрахування, що призводить до того, що перестраховальна премія встановлюється на більш низькому рівні, ніж премія, що стягується при перестрахованні аналогічних ризиків традиційними способами
Glossary of Insurance & Risk Management Terms [6]	Договір перестрахування, в якому інвестиційний дохід, як правило, враховується при ціноутворенні, а також присутній сукупний ліміт на передачу ризику
Wikipedia [7]	Форма перестрахування, яка орієнтована більше на управління капіталом, ніж на передачу ризику. У ризиковому сегменті страхування цей клас операцій часто називають обмеженим перестрахуванням (finite reinsurance)
Brummond W.M. [8, с. 2]	Це перестрахування, що в першу чергу викликано фінансовими цілями; передача ризику є вторинною по відношенню до мети основної діяльності
Financial Web [9]	Це метод, який використовується компаніями зі страхування життя, щоб вирівняти свої доходи і залишитися прибутковими. Ця техніка також може бути використана іншими компаніями, які хочуть збільшити свої доходи без взяття на себе великого додаткового ризику
Addison D. [10, с. 2]	Це перестрахування, за якого основною метою є досягнення конкретної бізнес-цілі

тування поняття «фінансове перестраховання», зокрема і як систему економічних відносин; форму перестраховання; різновид договору перестраховання тощо. Однак спільним для більшості представлених визначень є те, що умови щодо здійснення фінансового перестраховання базуються на звичайному договорі перестраховання. У зв'язку з чим, необхідним є більш детальне порівняння фінансового та класичного перестраховання (табл. 2).

З табл. 2 видно, що фінансове перестраховання розширює можливості

класичного перестраховання, що також впливає з особливостей різних договорів фінансового перестраховання (рис. 1).

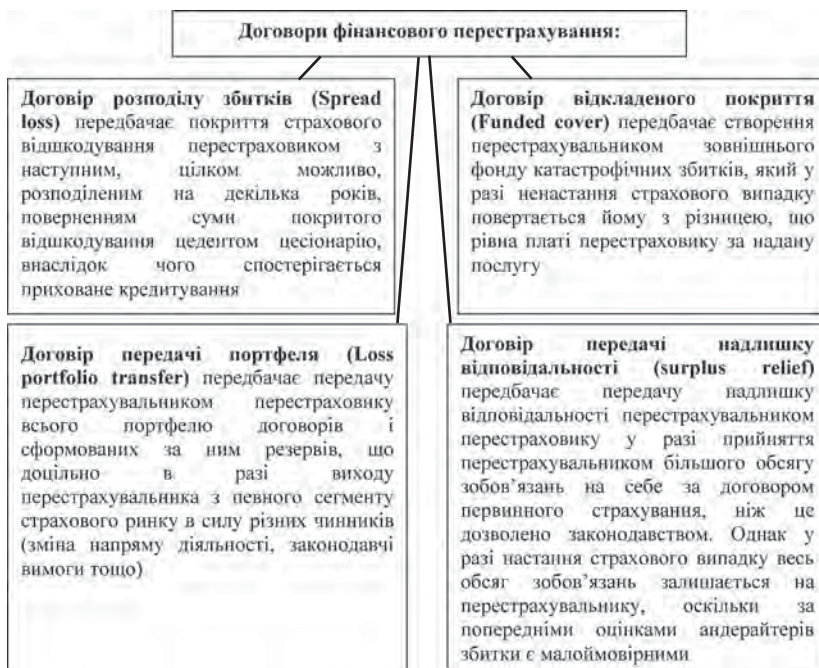
Отже, узагальнивши сутність та особливості договорів фінансового перестраховання, а також спільні та відмінні риси фінансового та класичного перестраховання, можна зробити висновок, що використання фінансового перестраховання є перспективним напрямом підвищення фінансової стійкості та платоспроможності страховика.

Таблиця 2

Порівняльна характеристика фінансового та класичного перестраховання

Ознака	Фінансове перестраховання	Класичне перестраховання
Форма і структура договору	Спільна і базується на договорі реального перестраховання	
Зміст і цілі договору	- Оптимізація звітних показників; - розширення можливостей щодо укладення договорів страхування (з точки зору подолання нормативних обмежень); - приховане кредитування; - перерозподіл та маневрування фінансовими потоками; - управління пасивами та активами	Перерозподіл ризику і управління лише пасивами
Ризики	Страховий і фінансовий	Страховий
Ціна (перестраховувальна премія)	Не залежить від рівня ризикованості та є нищою	Залежить від рівня ризикованості та є вищою
Грошові потоки	Нееквівалентні переданому в перестраховання ризику та значно перевищують за обсягом ті зобов'язання, які несли б сторони при звичайному перестрахованні	Еквівалентні переданому в перестраховання ризику
Термін	Більше 1 року	1 рік
Види договорів	- Розподілу збитків (Spread loss); - відкладеного покриття (Funded cover); - передачі портфеля (Loss portfolio transfer); - передачі надлишку відповідальності (surplus relief)	- Факультативного перестраховання; - облігаторного перестраховання; - факультативно-облігаторного перестраховання; - пропорційного перестраховання (квотні, ексцедентні, змішані); - непропорційного перестраховання (ексцедент збитку, ексцедент збитковості)

*Джерело: складено на основі: [1-11].

*Джерело: складено на основі: [2].

Рис. 1. Характеристика договорів фінансового перестраховання

Література:

1. Дедиков С.В. Финансовое перестрахование и его правовой режим в России [Электронный ресурс] // Фориншурер: [сайт]. – Режим доступа: <http://forinsurer.com/public/07/03/27/2978?hl=%F4%E8%ED%E0%ED%F1%EE%E2%EE%E5>.
2. Левченков И.Ю. Практика применения договоров финансового перестрахования / Левченков И.Ю. // Известия Санкт-Петербургского государственного экономического университета. – 2007. – № 4. – С. 190-193.
3. Турбина К.Е. Мировая практика государственного регулирования международного перестрахования / Турбина К.Е. // Страховое право. – 2001. – № 1. – С. 32-40.
4. Черехович С.С. Финансовое перестрахование как элемент управления финансовым состоянием страховых организаций: дис. канд. экон. наук: 08.00.10: СПб., 1999. – 104 с. [Электронный ресурс] // Веда электронная библиотека: [сайт]. – Режим доступа: <http://www.lib.ua-ru.net/diss/cont/88335.html>.
5. Финансовое перестрахование [Электронный ресурс] // Словно: словари и энциклопедии: [сайт]. – Режим доступа: http://slovno.com.ua/anglo_russkiy_ekonomicheskij_slovar/page/financial_reinsurance.25831/.
6. Financial reinsurance [Электронный ресурс] // IRMI: [сайт]. – Режим доступа: <http://www.irmi.com/online/insurance-glossary/terms/f/financial-reinsurance.aspx>.
7. Financial reinsurance [Электронный ресурс] // Academic Dictionaries and Encyclopedias: [сайт]. – Режим доступа: <http://en.academic.ru/dic.nsf/enwiki/1363246>.
8. Brummond W.M. Problem Solving With Financial Reinsurance // New Orleans Annual Meeting, October 21-24, 2001. – Volume 27. – No. 3. – P. 1-24.
9. What Is Financial Reinsurance reinsurance [Электронный ресурс] // Financial Web: [сайт]. – Режим доступа: <http://www.finweb.com/insurance/what-is-financial-reinsurance.html#axzz3PIMPC2hU>.
10. Addison D. Financial Reinsurance: Tool for the 21st Century // New Chicago Annual Meeting, October 15-18, 2000. – Volume 26. – No. 3. – P. 1-22.
11. Турбина К.Е. Рынок перестрахования в условиях глобализации мировой экономики [Электронный ресурс] // Фориншурер: [сайт]. – Режим доступа: <http://forinsurer.com/public/03/01/09/212?hl=%F4%E8%ED%E0%ED%F1%EE%E2%EE%E5>.

Literature:

1. Dedykov S.V. Fynansovoe reinsurance and ego pravovoy regime in Russia [Elektronnyy resource] // Forynshurer: [site]. – Access: <http://forinsurer.com/public/07/03/27/2978?hl=%F4%E8%ED%E0%ED%F1%EE%E2%EE%E5>.
2. Levchenkov Y.YU. The practice of application of reinsurance treaties Finance / Levchenkov Y.YU. // Proceedings of St. Peterburhskoho state-owned the Economic University. – 2007. – № 4. – P. 190-193.
3. K.E. turbines Mirovaya practice of state-owned reinsurance regulation mezhdunarodnogo / K.E. turbines // Insurance Law. – 2001. – № 1. –P. 32-40.
4. S.S. Cherehovych How Fynansovoe reinsurance management fynansovym STATUS element of insurance organizations: Thesis. candidate. ekon. Sciences: 08.00.10: St. Petersburg., 1999. – 104 с. [Elektronnyy resource] // Veda SUMMARY: [site]. – Access: <http://www.lib.ua-ru.net/diss/cont/88335.html>.
5. Fynansovoe reinsurance [Elektronnyy resource] // Slovno: dictionaries and Encyclopaedias: [site]. – Access: http://slovno.com.ua/anglo_russkiy_ekonomicheskij_slovar/page/financial_reinsurance.25831/.
6. Financial reinsurance [electronic resource] // IRMI: [site]. – Access: <http://www.irmi.com/online/insurance-glossary/terms/f/financial-reinsurance.aspx>.
7. Financial reinsurance [electronic resource] // Academic Dictionaries and Encyclopedias: [site]. – Access: <http://en.academic.ru/dic.nsf/enwiki/1363246>.
8. Brummond W.M. Problem Solving With Financial Reinsurance // New Orleans Annual Meeting, October 21-24, 2001. – Volume 27. – No. 3. – R. 1-24.
9. What Is Financial Reinsurance reinsurance [electronic resource] // Financial Web: [site]. – Access: <http://www.finweb.com/insurance/what-is-financial-reinsurance.html#axzz3PIMPC2hU>.
10. Addison D. Financial Reinsurance: Tool for the 21st Century // New Chicago Annual Meeting, October 15-18, 2000. – Volume 26. – No. 3. – R. 1-22.
11. K.E. turbines Reinsurance market in a globalizing world economy [Elektronnyy resource] // Forynshurer: [site]. – Access: <http://forinsurer.com/public/03/01/09/212?hl=%F4%E8%ED%E0%ED%F1%EE%E2%EE%E5>.

Литература:

1. Дедиков С.В. Финансовое перестрахование и его правовой режим в России [Электронный ресурс] // Фориншурер: [сайт]. – Режим доступа: <http://forinsurer.com/public/07/03/27/2978?hl=%F4%E8%ED%E0%ED%F1%EE%E2%EE%E5>.
2. Левченков И.Ю. Практика применения договоров финансового перестрахования / Левченков И.Ю. // Известия Санкт-Петербургского государственного экономического университета. – 2007. – № 4. – С. 190-193.
3. Турбина К.Е. Мировая практика государственного регулирования международного перестрахования / Турбина К.Е. // Страховое право. – 2001. – № 1. – С. 32-40.
4. Черехович С.С. Финансовое перестрахование как элемент управления финансовым состоянием страховых организаций: дис. канд. экон. наук: 08.00.10: СПб., 1999. – 104 с. [Электронный ресурс] // Веда электронная библиотека: [сайт]. – Режим доступа: <http://www.lib.ua-ru.net/diss/cont/88335.html>.
5. Финансовое перестрахование [Электронный ресурс] // Словно: словари и энциклопедии: [сайт]. – Режим доступа: http://slovno.com.ua/anglo_russkiy_ekonomicheskij_slovar/page/financial_reinsurance.25831/.
6. Financial reinsurance [Электронный ресурс] // IRMI: [сайт]. – Режим доступа: <http://www.irmi.com/online/insurance-glossary/terms/f/financial-reinsurance.aspx>.
7. Financial reinsurance [Электронный ресурс] // Academic Dictionaries and Encyclopedias: [сайт]. – Режим доступа: <http://en.academic.ru/dic.nsf/enwiki/1363246>.
8. Brummond W.M. Problem Solving With Financial Reinsurance // New Orleans Annual Meeting, October 21-24, 2001. – Volume 27 – No. 3. – P. 1-24.
9. What Is Financial Reinsurance reinsurance [Электронный ресурс] // Financial Web: [сайт]. – Режим доступа: <http://www.finweb.com/insurance/what-is-financial-reinsurance.html#axzz3PIMPC2hU>.
10. Addison D. Financial Reinsurance: Tool for the 21st Century // New Chicago Annual Meeting, October 15-18, 2000. – Volume 26 – No. 3. – P. 1-22.
11. Турбина К.Е. Рынок перестрахования в условиях глобализации мировой экономики [Электронный ресурс] // Фориншурер: [сайт]. – Режим доступа: <http://forinsurer.com/public/03/01/09/212?hl=%F4%E8%ED%E0%ED%F1%EE%E2%EE%E5>.

АВТОРИ

Шолойко Антоніна Сергіївна, к.е.н., с.н.с., асистент кафедри страхування та ризик-менеджменту Київського національного університету імені Тараса Шевченка, м. Київ, Україна, вул. Васильківська, 90-А, e-mail: sholoiko@ukr.net.

AUTHORS

Sholoyko Antonina S., Ph.D., Senior Scientist, Department of Insurance and Risk Management Kyiv National Taras Shevchenko University, m. Kyiv, Ukraine, ul. Vasil'kovskaya 90th, e-mail: sholoiko@ukr.net.

АВТОРЫ

Шолойко Антонина Сергеевна, к.э.н., с.н.с., ассистент кафедры страхования и риск-менеджмента Киевского национального университета имени Тараса Шевченко, г. Киев, Украина., ул. Васильковская, 90-А, e-mail: sholoiko@ukr.net.

РЕФЕРАТ

УДК 346.6

Шолойко А. С., *Фінансове перестрахування: економічна сутність і відмінні особливості* / А. С. Шолойко // *Фінансові послуги №5-6.* – К.: КНЕУ, ВД «Україна Бізнес» – 2014.

Узагальнено підходи до розуміння фінансового перестрахування. З'ясовано, що спільним для більшості розглянутих визначень є те, що умови щодо здійснення фінансового перестрахування базуються на звичайному договорі перестрахування. Здійснено порівняльну характеристику фінансового та класичного перестрахування. Охарактеризовано договори фінансового перестрахування.

ABSTRACT

UDC 346.6

Sholoyko A.S., *Financial reinsurance: economic nature and distinctive features* / A.S. Sholoyko // *Financial services №5-6.* – K.: KNEU, PH «Ukraine Business» – 2014.

Approaches to understanding financial reinsurance are generalized. The common for most considered definitions is that the conditions of the implementation of financial reinsurance is based on a standard reinsurance agreement. Found that are common to most definitions is considered that the conditions regarding the implementation of financial reinsurance is based on a standard reinsurance agreement. The comparative characteristic of financial and classical reinsurance is done. Financial reinsurance contracts are characterized.

РЕФЕРАТ

УДК 346.6

Шолойко А. С., *Финансовое перестрахование: экономическая сущность и отличительные особенности* / А. С. Шолойко // *Финансовые услуги №5-6.* – К.: КНЕУ, ВД «Украина Бизнес» – 2014.

Обобщены подходы к пониманию финансового перестрахования. Выяснено, что общим для большинства рассмотренных определений есть то, что условия относительно осуществления финансового перестрахования базируются на обычном договоре перестрахования. Осуществлена сравнительная характеристика финансового и классического перестрахования. Дана характеристика договоров финансового перестрахования.

ПЕРЕДПЛАТА – 2015

«Україна Бізнес Ревю» – 24 рік роботи на ринку ділової преси!

Тижневик прорівняний до офіційних друкованих видань Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг (Розпорядження Держфінпослуг №232 від 04.03.2010 «Про деякі питання публікації офіційних відомостей про діяльність Держфінпослуг та інформації про небанківські фінансові установи»).

Інформація від професіоналів про фінансові ринки України – докладно, прозоро, відверто.

- аналіз та прогноз ситуації на фінансовому, економічному, фондовому, банківському ринках;
- управління бізнесом, поради провідних фахівців;
- усі питання розвитку малого підприємства тощо.

Передплату можна оформити в усіх поштових відділеннях України, передплатних агенціях і безпосередньо в редакції.

**Передплатний індекс
37625**

Редакція основну увагу приділятиме таким актуальним питанням:

- висвітлення подій в економічному житті країни: аналітичні матеріали та коментарі представників законодавчої та виконавчої влади, відомих юристів, спеціалістів-практиків різних галузей;
- фінансові та податкові питання у коментарях та відповідях провідних податківців, митників та юристів;

Наша адреса: 04080, Київ, вул. Новокосятинівська, 2А
Тел: (044) 238-68-38, 238-68-40 **Факс:** (044) 238-68-40
E-mail: inform@ukrbizn.com, ukrbizn@ukrbizn.com

www.ukrbizn.com